

Jaarverslag 2025

In dit jaarverslag worden de activiteiten van Stichting De Bovenlanden in het jaar 2025 nader toegelicht.

Algemeen

In 2025 bestond het bestuur uit Otto van Asselen, Tjebbe de Boer, Jan Brockhoff, Matthijs Dull (voorzitter), Mike Slagboom (penningmeester), en Gertie Pinxteren (secretaris). Het bestuur wordt bijgestaan door Jan van der Meij als gebiedsmanager.

Financieel gezien hebben we wederom een redelijk goed jaar achter de rug. De jaarlijkse inkomsten waren nagenoeg in evenwicht met de jaarlijkse uitgaven. Dit jaar hebben we net als voorgaande jaren een groot onderhoudsproject uitgevoerd op De Gagel (zie ook nadere beschrijving). Ondanks een mooie subsidie van de gemeente De Ronde Venen heeft De Bovenlanden hier ook zelf in geïnvesteerd. Ons financieel jaarverslag is op onze website te vinden onder “Over ons”.

Jubileum De Bovenlanden 40 jaar

In 2025 bestond onze stichting 40 jaar !

Zo’n 60 mensen, waaronder vele donateurs en adoptanten en onze burgemeester, de heer Divendal namen op 5 juli 2025 deel aan de activiteiten: een vaartocht langs de legakkers in de Gagel en een wandeling met verhalen langs de Bijleveld.

Op de foto de twee oud-voorzitters (vlnr), Otto van Asselen, Jan van ’t Riet en de huidige voorzitter Matthijs Dull.

De 3 voorzitters van de afgelopen 40 jaar

We verzamelden op de Schapenakker

Onderhoud van de terreinen

Stichting De Bovenlanden beheert ca. 25 ha. natuurgebied in de gemeente De Ronde Venen. Bijna al deze gebieden hebben van de provincie een beheertype gekregen, zoals nat schraalland, vochtig hooiland, kruiden- en faunarijk grasland, gemaaid rietland, vochtig hakhout en moeras. Voor het beheer van deze gebieden krijgt de stichting subsidie volgens het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). In 2023 heeft de provincie Utrecht een nieuwe 6-jarige beschikking afgegeven.

Voorwaarde is dat het beheer op de juiste wijze wordt uitgevoerd. Hiervoor is een beheerplan opgesteld, in samenspraak met de gebiedscoöperatie Rijn, Vecht en Venen. Onze subsidie aanvragen lopen via deze coöperatie.

Volgens het beheerplan moeten de hooi- en graslanden één of twee maal per jaar gemaaid worden. In 2025 is dit wederom gebeurd in juli en september.

Aangezien de diversiteit van de begroeiing op de Klompenakker beperkt bleef hebben we vorig jaar in mei een extra maaibeurt uitgevoerd. Vooralsnog zien we nog beperkt resultaat, maar de natuur laat zich ook niet zo snel sturen. Dit jaar hebben we ook maaisel van het naastgelegen eiland overgeheveld om het proces te versnellen.

Het maaien is uitgevoerd door een beroepskracht (Nico) van Landschap Beheerploegen Utrecht (LBU). Dit jaar ging helaas wederom de maaismachine stuk tijdens het maaien. Er zijn inmiddels goede afspraken gemaakt. Nico is na jaren van trouwe dienst het afgelopen jaar met pensioen gegaan. Hij heeft een goede opvolger ingewerkt. We hebben op gepaste wijze afscheid van Nico genomen.

Het maaisel wordt vervolgens door vrijwilligers van LEU, lokale natuurboeren en eigen vrijwilligers afgevoerd. Arie van Oosterom maait ons natuurterrein Snoek.

Voor het maaien van een aantal terreinen en andere hand- en spandiensten worden we ook al jaren geholpen door Zorgboerderij Amstelkade.

Met het afvoeren van het maaisel zorgen we voor verarming van de bodem, waardoor de begroeiing nog diverser kan worden.

Tijdens de wintermaanden hebben we weer met een aantal vrijwilligers diverse knotwerkzaamheden uitgevoerd op onze terreinen, zoals Snoek, Voorn, De Gagel, landje van Herman en bosje van Floor. Deze werkzaamheden zijn relatief eenvoudig en we kunnen altijd nieuwe vrijwilligers gebruiken.

De eerste maaironde is net uitgevoerd, waarbij de bloemen zijn gespaard; het maaisel moet nog bijeen worden geharkt en worden afgevoerd.

Met knotgroep De Ronde Venen hebben we in het februari een eiland in het Veenwater (bijna) volledig kaal gemaakt. Wanneer de bomen te hoog worden kunnen zij vanwege de slappe grond omwaaien. De takken worden gebruikt ter bescherming van de oevers.

Knotgroep De Ronde Venen aan het werk

en het eindresultaat

Groot onderhoud

In 2025 hebben we wederom natuurvriendelijke oeverbeschermingen laten vernieuwen in De Gagel. Deze werkzaamheden kunnen wij niet zelf. Het spreekt voor zich dat er behoorlijke kosten zijn gemoeid voor het aanbrengen van de beschoeiingen en het vervolgens baggeren om de ruimte tussen de nieuwe beschoeiing en het eiland te vullen.

Wij zijn blij dat de gemeente De Ronde Venen dit jaar wederom een mooie subsidie heeft verstrekt. Ook hebben we een deel uit de reserves van onze stichting betaald.

De nieuwe beschoeiingen zullen zo'n 20 jaar meegaan. Gelukkig zien we dat er steeds meer riet langs de oevers gaat groeien. Riet zorgt voor verdere (natuurlijke) versterking van de oevers.

Nieuwe beschoeiing op De Gagel

Communicatie – Website

Onze website is vol in bedrijf; elke paar weken wordt er een nieuwsbericht geplaatst en tevens wordt andere interessante informatie gepubliceerd <https://www.debovenlanden.nl/nieuws/>.

Elke maand verzorgen wij een column voor het weekblad De Groene Venen. We krijgen diverse feedback dat onze bijdragen op prijs wordt gesteld <https://www.debovenlanden.nl/column-de-bovenlanden/>.

Inventarisaties

Elk jaar voeren we een aantal planteninventarisaties op verschillende terreinen uit om de ontwikkeling van de diversiteit van de begroeiing te bepalen. Dit jaar zijn er inventarisaties uitgevoerd op De Bovendijk (oost), Snoek en De Gagel.

De vegetatie wordt opgenomen via de Tansley-methode. Een '1' betekent dat er van een soort slechts een (enkel) exemplaar is waargenomen. Een '6' geeft aan dat de soort plaatselijk talrijk voorkomt. Staat er een '9', dan is de soort overal overheersend aanwezig.

We zien dankzij het beleid van maaien en afvoeren een duidelijke toename van de bloemrijkdom. Voorbeelden: in de Gagel neemt de wilde bertram toe en op Snoek de poelruit. Ook op Bovendijk (oost) is dit wilde bertram gevonden, samen met dagkoekoeksbloem en kruipganzerik.

Naast planteninventarisaties is er ook gezocht naar paddenstoelen. Op Bovenlanden (oost) zijn o.a. de wantenwasplaat gevonden. Dit is een rode lijstsoort. Ook zijn er mogelijk veenmosvuurzwammen gevonden, maar dit vereist nog nader onderzoek. Dit onderzoek zal in 2026 plaatsvinden.

Wilde bertram

Wantsenwasplaat

Project Gagel-Bijleveld

De planvorming voor het natuurverbindingsproject Gagel-Bijleveld vordert langzaam, maar gestaag. De Bovenlanden heeft naast de Provincie Utrecht, de gemeente De Ronde Venen, Waternet, en een lokale agrariër zitting in de werkgroep die dit natuurontwikkelingsproject voorbereidt. Het plan betreft de ecologische verbinding tussen de Wilnise Bovenlanden en Marickenland. De Gagel maakt hier onderdeel van uit.

In het najaar heeft de provincie een informatie avond belegd in het oude spoorhuis van Vinkeveen. Helaas is vanuit de provincie nog geen financiële ruimte gebleken voor de oeverbescherming van een aantal eilanden in ons Gagelgebied. Waterschap Amstel Gooi en Vecht verleent wel een mooie subsidie om maatregelen die de biodiversiteit bevorderen te realiseren. Dit gebeurt na de zomer van 2026. In 2026 zal het ontwerp verder worden uitgewerkt tot aanbestedingsstukken, zodat het project in 2027 kan worden gerealiseerd.

Diversen

De Bovenlanden doet actief mee aan het koepelbeheeroverleg van de Wilnise Bovenlanden. In dit overleg maken beheerders in het gebied, zoals de in het gebied werkzame agrariërs, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Waternet en onze stichting in overleg met de provincie afspraken over beheer, communicatie en mogelijke samenwerking.

Wij volgen nog steeds de verdere ontwikkeling van het Utrechts Programma Landelijke Gebieden. Naast het beschermen van de Natura 2000 gebied Botshol wil men de “groenblauwe dooradering” en de weidevogelgebieden versterken. Stichting De Bovenlanden zit in de werkgroep Utrechtse Venen. Er is inmiddels een concept ontwerp vervaardigd, waarop eventuele zienswijze kunnen worden ingediend.

Op de Snoek stonden vanwege een lange droge periode de poelen bijna droog.

Donateurs - Vrijwilligers - Adoptanten

Stichting De Bovenlanden heeft circa 300 donateurs die jaarlijks hun financiële steentje bijdragen. Wij zien het aantal donateurs langzaam afnemen. De komende jaren willen we weer extra energie steken in het aanbrengen van nieuwe donateurs.

Mocht u nog geïnteresseerde vrienden, bekenden of familieleden hebben, dan kunnen zij zich via onze website www.debovenlanden.nl/steun-ons/donateurs/ aanmelden.

Daarnaast hebben we de beschikking over 35 actieve vrijwilligers die ons geregeld helpen bij het onderhoud van onze natuurterreinen.

Naast de vele donateurs hebben we ook een aantal adoptanten.

Afgelopen jaar hebben we nieuwe adoptant welkom mogen heten; Spelt Afvalgroep Nieuwveen. Spelt adopteert een terrein aan het Veenwater te De Hoef.

Ook HengelSportVereniging Wilnis (één van de initiatiefnemers voor de oprichting van onze stichting) is adoptant geworden van een eiland in De Gagel.

Daarnaast zijn we verheugd dat Verkaik Holding haar adoptiecontract weer met 5 jaar heeft verlengd.

Adoptanten zijn bedrijven die 10 of meer are (1.000 m²) hebben geadopteerd zijn:

- G. Brouwer en Zonen BV, Wilnis
- Johnson Wax Europlant BV, Mijdrecht
- Margreet Kokshoorn Communicatie Advies BV, De Hoef
- Groothandel Van Walraven, Mijdrecht
- Verkaik Holding B.V., Mijdrecht
- Schadenet Kranenbrug, Mijdrecht
- Architectenbureau H.W. van der Laan, Mijdrecht
- Hengelsportvereniging Wilnis
- Spelt Afvalgroep Nieuwveen

Ook het afgelopen jaar hebben we een bijdrage vanuit het Rabobank Clubsupport mogen ontvangen. Van de opbrengst hebben we een toegangshek van ons terrein Snoek aangebracht. Met dit hek willen we het terrein beter beschermen in de broedtijd van 1 maart tot 15 juni.

